

Державний заклад Луганської Народної Республіки
«Луганський загальноосвітній заклад – середня загальноосвітня школа № 25
імені М.С. Лиховида»

Конспект
уроку з української літератури
5 клас

Добро і зло в казці «Мудра дівчина»

Підготувала
вчитель української мови та літератури
Маленька Наталя Анатоліївна

2019

Урок № 3

Добро і зло в казці «Мудра дівчина»

Мета:

- **навчальна:** удосконалювати знання учнів про народну казку, її особливості, персонажів твору; ознайомити із народною казкою «Мудра дівчина», вчити дітей визначати головну думку твору;
- **розвивальна:** формувати вміння аналізувати літературний твір, характеризувати казкових героїв, розвивати комунікативні здібності, уміння виразного читання;
- **виховна:** виховувати любов до рідного слова, повагу до знань, поглиблювати почуття любові та поваги до батьків, потребу робити добро оточуючим.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Обладнання: ілюстрації до казки «Мудра дівчина», підручник, проектор, презентація.

Теорія літератури: побутова казка, зачин, кінцівка, дійові особи.

Епіграф

На панську мудрість мужицька хитрість.

Народна мідрість.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Оголошення теми й мети уроку.

Погляньте, будь ласка, на епіграф уроку. Як ви думаєте, про що ми будемо сьогодні говорити на уроці?

Спробуємо з'ясувати, чого ми повинні навчитись на уроці.

Методу «Незакінчені речення».

Сформулюйте свої думки за допомогою цих слів:

- я вважаю, що уроці ми...
- сьогодні йтиме мова про...
- на уроці ми розглянемо...

(Мова йтиме про дівчинку, яка була розумна, кмітлива, чуйна, добра, готова надати допомогу. Вона з бідної сім'ї, але мудрості мала більше, ніж її дядько і пан).

III. Актуалізація опорних знань.

На попередніх уроках ми вивчили, що таке казка, її особливості. Зараз згадаємо з вами все, що знаємо про неї.

Метод «Мозкова атака».

Що називається казкою?

Які види казок ви знаєте?

З яких частин складається казка?

Що означає «народна казка»?

Найчастіше героями казок є?

IV. Засвоєння навчального матеріалу в процесі виконання практичних завдань.

1. Випереджальне завдання.

Удома ви ознайомились із текстом казки «Мудра дівчина».

Перекажіть епізоди, які сподобались найбільше. Зачитайте виразно уривок з тексту.

2. Словникова робота.

Що означають подані слова та словосполучення?

1. Сто локіт. 2. Днище. 3. Гринджоли. 4. Рундук. 5. Гостинець.
6. Прицькувати.

(Діти вчаться знаходити пояснення незрозумілих слів у словнику).

3. Вікторина. Потрібно дати ствердні чи заперечні відповіді. (Діти працюють письмово).

1. Багатий брат дав бідному - коня? (Ні).
2. Позиватися брати пішли до пана? (Так).
3. Пан загадав загадку братам? (Так).
4. Дочка бідного брата відгадала загадку? (Так).
5. Пан дав яєць, щоб з них вилупились каченята? (Ні).
6. Маруся передала пану гілочку? (Так).
7. Маруся повинна прийти в гості до пана ні з хлібом, ні з пирогом, ні в хустині, ні у віночку? (Ні).
8. Батько купив на базарі хорта? (Ні).
9. Маруся принесла пану гостинець – синицю? (Ні).
10. До пана судитися прийшли двоє селян? (Так).
11. Лоша підбігло до своєї матері? (Ні).
12. Пан відпустив Марусю? (Так).

Взаємоперевірка. Оцінювання.

4. Робота з підручником.

Хто такі дійові особи? Розгорнути підручник на сторінці 44. Прочитати правило, виписати в зошит.

- Назвіть дійових осіб казки «Мудра дівчина». Кого можна назвати добрими героями? Чому? А хто в казці представник зла?

5. Асоціативне гроно.

Діти, погляньте на екран. Маруся розсипала намистинки.

До її портрету потрібно зібрати бусинки.

Виберіть кружечки з рисами характеру, які властиві Марусі.

Хитра, покірна, пихата, добра, розумна, поважає старших, мудра, весела, щира, працьовита, милосердна, кмітлива, лінива, сердита, винахідлива.

5. Бесіда за змістом казки.

- Пригадайте всі завдання, які ставив пан Марусі?

- Чому Маруся виявилася розумнішою, ніж пан?

- Яка головна думка казки?

- Чого нас навчає ця казка?

Орієнтовні відповіді

-Треба розвивати свої розум, кмітливість, щоб зуміти допомогти собі й іншим.

- Не можна бути таким жадібним, як багатий брат, і жалкувати про зроблені добрі справи.

- Роби людям добро, тоді й тобі віддячать тим самим.

6. Робота в парах. Складання сенкану.

Схема сенкану

1. Іменник (тема).
2. Два прикметника(яке
3. Три дієслова (що воно робить?)
4. Речення з чотирьох слів.
5. Іменник-синонім до теми.

Перший ряд.

1. Маруся.
2. Весела, розумна.

3. Допомагає, любить, відгадує.
4. Гарна помічниця своїм батькам.
5. Мудрість.

Другий ряд.

1. Батько.
2. Добрий, спокійний, нерішучий.
3. Працює, відповідає, любить.
4. Чесно живе та працює.
5. Добро.

Третій ряд.

1. Пан.
2. Жадібний, непорядний, хитрий.
3. Судить, обкрадає, відпускає.
4. Живе кривдою.
5. Зло.

V. Рефлексія. Метод «Незакінчене речення».

На сьогоднішньому уроці мені сподобалось...

Найважче мені було...

Я б хотів, щоб...

VI. Домашнє завдання

Намалювати героїв казки, написати листа Марусі.